

Nazwa grupy zajęć: Grupa zajęć z zakresu specjalności - edukacja dla bezpieczeństwa		ECTS: 19
Wydział: Wydział Wychowania Fizycznego		Kierunek: wychowanie fizyczne
Nazwa jednostki prowadzącej grupę zajęć: Katedra Bezpieczeństwa Powszechnego		Rok / semestr: Rok II semestr III, IV
Forma studiów: stacjonarne studia II stopnia	Profil kształcenia: ogólnoakademicki	Status grupy zajęć: fakultatywny
Język grupy zajęć: polski	Forma zajęć: wykład / ćwiczenia	Wymiar zajęć [stacjonarne / niestacjonarne]: 247/124
Koordynator grupy zajęć	prof. dr hab. Jadwiga Stawnicka	Sposób realizacji: Zajęcia wymagające bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów
Wymagania wstępne	Brak	
Cele grupy zajęć	Przekazanie wiedzy ogólnej – dotyczącej istoty i uwarunkowań bezpieczeństwa Edukacji dla Bezpieczeństwa we współczesnym świecie	

Lp.	Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów kierunkowych	Odniesienie Charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji
W zakresie wiedzy			
W01	rozdziela i opisuje podstawowe typy zjawisk i procesów ze sfery przyrodniczej, psychologicznej, społeczno-kulturowej, gospodarczej w wymiarze lokalnym i globalnym determinujące zagrożenia	K_W11	P7S_WK
W02	zna strukturę systemu gotowości obronnej państwa oraz skład struktury systemu gotowości obronnej państwa	K_W11	P7S_WK
W03	zna zadania z zakresu przygotowań obronnych państwa w czasie pokoju i wojny oraz prawne podstawy funkcjonowania ochrony ludności i obrony cywilnej w RP	K_W11	P7S_WK
W04	zna podstawowe dokumenty ONZ regulujące funkcjonowanie obrony cywilnej w świecie	K_W11	P7S_WK
W05	zna typowe zagrożenia zdrowia i życia podczas powodzi, pożaru itp.	K_W11	P7S_WK
W06	zna zasady ewakuacji ludności i zwierząt z terenów zagrożonych oraz zaopatrzenia ludności ewakuowanej w wodę i żywność	K_W11	P7S_WK
W07	charakteryzuje zagrożenia pożarowe w domu, szkole i najbliższej okolicy W-08 zna zasady gaszenia ognia	K_W11	P7S_WK
W08	zna zasady zachowania się podczas wypadków, katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych	K_W11	P7S_WK
W09	zna wpływ środków promieniotwórczych na ludzi, zwierzęta, żywność i w	K_W11	P7S_WK
W10	zna znaczenie pojęć: odkażanie, dezaktywacja, dezynfekcja, deratyzacja	K_W11	P7S_WK
W11	wie na czym polegają zabiegi sanitarne i specjalne	K_W11	P7S_WK
W12	zna rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji oraz zasady postępowania w przypadku awarii instalacji chemicznej, środka transportu lub rozszczelnienia zbiorników z substancjami toksycznymi	K_W11	P7S_WK

W13	zna zasady zachowania się ludności po ogłoszeniu alarmu	K_W11	P7S_WK
W14	zna zasady prawidłowego działania w przypadku zagrożenia życia i zdrowia, zabezpieczenia miejsca wypadku oraz zna sposoby wynoszenia poszkodowanego z miejsca zdarzenia	K_W09	P7S_WK
W15	wie jak udzielić pierwszej pomocy w wypadku drogowym, podczas kąpieli, załamania lodu, porażenia prądem	K_W09	P7S_WK
W16	zna skutki działania niskiej i wysokiej temperatury na organizm ludzki	K_W09	P7S_WK
W17	posiada wiedzę z zakresu dydaktyki nauczania przedmiotu Edukacja dla Bezpieczeństwa	K_W09	P7S_WK
W zakresie umiejętności			
U01	rozumie rolę poszczególnych elementów systemu gotowości obronnej państw potrafi przeprowadzić ewakuację ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	K_U11	P7S_UK
U02	potrafi przeprowadzić ewakuację ludności i zwierząt z terenów zagrożonych	K_U11	P7S_UK
U03	potrafi się adekwatnie zachować w trakcie zagrożenia pożarowego w domu, szkole i najbliższej okolicy	K_U11	P7S_UK
U04	potrafi się adekwatnie zachować w przypadku wystąpienia wypadków, katastrof komunikacyjnych, technicznych i innych	K_U11	P7S_UK
U05	potrafi zabezpieczyć żywność i wodę przed skażeniami	K_U11	P7S_UK
U06	rozpoznaje rodzaje znaków substancji toksycznych i miejsca ich ekspozycji	K_U11	P7S_UK
U07	potrafi wykorzystać materiały i zastępcze środki ochrony dróg oddechowych i skóry	K_U11	P7S_UK
U08	rozpoznaje rodzaje alarmów i sygnałów alarmowych	K_U11	P7S_UK
U09	potrafi się zachować po ogłoszeniu alarmu	K_U11	P7S_UK
U10	rozpoznaje stopień zagrożenia osoby poszkodowanej, stan przytomności, bada oddech i tętno	K_U11	P7S_UK
U11	potrafi ułożyć osobę nieprzytomną w pozycji bezpiecznej	K_U11	P7S_UK
U12	potrafi wykonać resuscytację krążeniowo – oddechową	K_U11	P7S_UK
U13	potrafi udzielić pierwszej pomocy osobie porażonej prądem, tamuje krwotok za pomocą opatrunku, udziela pierwszej pomocy przy złamaniach, zwichnięciach, zatruciach (pokarmowych, lekami, gazami, środkami chemicznymi, poszkodowanym przy oparzeniu termicznym i chemicznym)	K_U11	P7S_UK
U14	potrafi pracować z uczniami, indywidualizować zadania i dostosować metody i treści do możliwości i potrzeb uczniów	K_U11	P7S_UK
U15	potrafi dobierać i wykorzystać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych	K_U11	P7S_UK
W zakresie kompetencji społecznych			

K01	rozumie znaczenie powszechnej samoobrony i obrony cywilnej	K_K05	P7S_KK
K02	rozumie potrzebę przeciwdziałania panice	K_K05	P7S_KR
K03	rozumie potrzebę udzielania pierwszej pomocy	K_K05	P7S_KK
K04	ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności	K_K05	P7S_KR
K05	rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia i doskonalenia zawodowego	K_K05	P7S_KK
K06	ma świadomość etycznego diagnozowania i oceniania uczniów	K_K05	P7S_KR
K07	jest gotowy do podejmowania indywidualnych i zespołowych działań na rzecz podnoszenia jakości pracy w szkole	K_K05	P7S_KK

Stosowane metody dydaktyczne

1. Metody podające: wykład informacyjny w formie prezentacji multimedialnej, wykład problemowy 2. Metody aktywizujące: pogadanka, obserwacja, praca z podręcznikiem, praca w grupach, 3. Wykład konwersatoryjny 4. Ćwiczenia praktyczne

Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów uczenia się uzyskanych przez studentów

Metody weryfikacji efektów uczenia się: pisemne prace zaliczeniowe, egzaminy, obserwacja studentów i ocena ich umiejętności praktycznych.

Kryteria oceny efektów uczenia się (test)

2,0 – student nie osiągnął wymaganych efektów uczenia się (punktacja poniżej 50 %)

3,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym (51 do 60 %)

3,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dostatecznym plus (61 do 70 %)

4,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym (71 do 80 %)

4,5 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu dobrym plus (81 do 90 %)

5,0 – student osiągnął efekty uczenia się w stopniu bardzo dobrym (91 do 100 %)

Egzamin pisemny, zaliczenie pisemne

Na ocenę 3,0 - Wykazuje braki w wiedzy, które jednak nie umożliwiają dalszej edukacji i mogą zostać usunięte, wiadomości zestawione luźno, brak połączeń związków logicznych. Rozwiązuje problemy typowe o niewielkim stopniu trudności. Pracuje niesystematycznie

Na ocenę 3,5 - Poprawne rozumienie pojęć, wyjaśnienie ważniejszych zjawisk za pomocą nauczyciela. Rozwiązuje problemy typowe, poprawnie operuje informacją; przejawia przeciętną aktywność.

Na ocenę 4,0 - Zakres wiedzy obejmujący podstawowe treści przedmiotu ze znajomością powiązań logicznych. Poprawnie rozumie w kategoriach przyczynowo - skutkowych. Wykazuje

dobrze przygotowanie w sferze komunikacji i umiejętności interpersonalnych. Jest aktywny, podejmuje zadania dodatkowe

Na ocenę 4,5 - Wyczerpujące opanowanie całego materiału programowego. Sprawnie wykorzystuje wiedzę. Umiejętnie dokonuje oceny problemów, procesów i zjawisk. Jest zainteresowany problematyką przedmiotu. Przejawia postawę racjonalną, krytyczną i kreatywną.

Na ocenę 5,0 - Ponad przeciętne opanowanie całego materiału programowego. Twórczy w odpowiedzi, nie unika krytyki, posiada własne zdanie. Umiejętnie wyciąga wnioski. Jest aktywny, chętnie stawia pytania oraz problemy do dyskusji.

Treści programowe grupy zajęć		Godziny ST/NST
1.	Dydaktyka przedmiotu Edukacja dla Bezpieczeństwa Edukacja dla bezpieczeństwa - jej przedmiot, zadania, konteksty. Tradycje nauczania przedmiotów z zakresu obronności i bezpieczeństwa Miejsce edukacji dla bezpieczeństwa wśród innych przedmiotów nauczania Rola i znaczenie edukacji dla bezpieczeństwa w kontekście intelektualnej i moralnej sylwetki absolwenta szkoły. Podmiotowość i pełnomocność ucznia Projektowanie procesu kształcenia Formułowanie celów edukacyjnych	52/27

	<p>Metody i zasady prowadzenia lekcji Osobowość i zawód nauczyciela oraz jego rola Współpraca nauczyciela z rodzicami, pracownikami szkoły oraz środowiskiem System i treści kształcenia Formułowanie celów kształcenia Proces kształcenia Metody nauczania oparte na słowie Metody oparte na obserwacji i pomiarze Metody oparte na praktycznej działalności uczniów Metody aktywizujące</p>	
2.	<p>Postępowanie w sytuacjach kryzysowych Analiza zjawisk kryzysowych. Typologie i klasyfikacje kryzysów. Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy, powiatu i województwa. Zadania instytucji, służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych na szczeblu powiatu i województwa w sytuacjach kryzysowych. Zadania z zakresu planowania cywilnego. Charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia, w tym mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego. Funkcjonowanie administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. Warianty działań w sytuacjach kryzysowych. Problematyka zarządzania kryzysowego w ujęciu funkcjonalnym i systemowym. Podział zadań i obowiązków uczestników zarządzania kryzysowego. Opracowanie siatki bezpieczeństwa. Powołanie i przygotowanie gminnych i powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego Zasady i procedury pracy sztabowej w zespołach zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy i powiatu. Podział zadań pomiędzy uczestników zarządzania kryzysowego. Tryb przekazywania zadań podmiotom wykonawczym. Organizacja monitorowania zagrożeń, ostrzegania i alarmowania. Charakterystyka systemów wykrywania zagrożeń w Polsce. Zasady informowania ludności o zagrożeniach i sposobach postępowania na wypadek zagrożeń. Organizacja i zadania centrum zarządzania kryzysowego w powiecie (gminie) i województwie. Charakterystyka stanów nadzwyczajnych. Cel oraz tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych. Zasady działania administracji państwowej w czasie stanów nadzwyczajnych. Zakres ograniczeń praw i wolności wynikający z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego. System Reagowania Kryzysowego NATO. Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Narodowy System Zarządzania Kryzysowego. Cele i zasady planowania cywilnego. Sposób opracowania planu zarządzania kryzysowego. Metodyka pracy zespołu zarządzania kryzysowego w czasie klęski żywiołowej. Planowanie i kierowanie działaniami przez zespół zarządzania w sytuacjach kryzysowych. Tryb uruchamiania niezbędnych sił i środków, zaangażowanych do realizacji planowanych przedsięwzięć na wypadek sytuacji kryzysowej. Procedury reagowania kryzysowego, określające sposób postępowania w sytuacjach kryzysowych. Procedury związane z ochroną infrastruktury krytycznej. Charakterystyka sił i środków, w tym zasobów lokalnych i rezerw strategicznych oraz możliwości ich wykorzystania w sytuacjach kryzysowych. Procedury operacyjne reagowania w nagłych zagrożeniach (sytuacjach kryzysowych). Funkcje specjalistów i ekspertów w zespole zarządzania kryzysowego. Obiektywne przesłanki tworzenia struktury zadaniowej zdolnej do funkcjonowania w warunkach zagrożeń. Organizacja ewakuacji z zagrożonych obszarów i obiektów. Planowanie i prowadzenie akcji ratowniczej, opieki medycznej, pomocy społecznej oraz pomocy psychologicznej. Pojęcie procesów informacyjnych. Źródła informacji o zagrożeniach i ich charakterystyka. Metody i sposoby zbierania informacji dla potrzeb zarządzania</p>	26/13
3.	<p>Zagrożenia czasu wojny i pokoju 1. Zagrożenia czasu pokoju 2. Zagrożenia powstałe w wyniku działania sił przyrody: - katastrofalne opady atmosferyczne (deszcz, śnieg, grad), - powodzie, - pożary, - huraganowe wiatry, - erupcje wulkanów, - trzęsienia ziemi, - lawiny,</p>	26/13

	<p>- susze,</p> <p>2. Klęski biologiczne</p> <p>3. Katastrofy ekologiczne</p> <p>4. Patologie społeczne</p> <p>5. Zagrożenia powstałe w wyniku działania człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> - katastrofy budowlane - katastrofy technologiczne - uwalnianie materiałów promieniotwórczych <p>6. Katastrofy komunikacyjne</p> <p>7. Katastrofy, awarie komunalne</p> <p>8. Ataki terrorystyczne</p> <p>9. Nielegalne przechowywanie materiałów niebezpiecznych</p> <p>10. Zagrożenia czasu wojny</p>	
4.	<p>Ochrona ludności i obrona cywilna</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ewolucja obrony cywilnej 2. Zasady funkcjonowania obrony cywilnej w Polsce <ul style="list-style-type: none"> - Podstawy prawne funkcjonowania Obrony Cywilnej w Polsce - Struktura Obrony Cywilnej w Polsce - Cel i zadania Obrony Cywilnej w Polsce 3. Zarządzanie w obronie cywilnej – <ul style="list-style-type: none"> - Planowanie, prognozowanie i organizowanie w organizacji - Istota zarządzania (reagowania) kryzysowego; - Zarządzanie kryzysowe na terenie Polski 4. Sygnały powszechnego ostrzegania (Sygnały alarmowe, alarm powietrzny, alarm o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska T.P, alarm o skażeniach, komunikaty ostrzegawcze, uprzedzenie o zagrożeniu skażeniami;, uprzedzenie o zagrożeniu zakażeniami, uprzedzenie o klęskach żywiołowych i zagrożeniu środowiska. 5. Indywidualne środki ochrony przed skażeniami (budowa, przeznaczenie i posługiwanie się maską pgaz, budowa, przeznaczenie i posługiwanie się odzieżą ochronną <p>Analiza zjawisk kryzysowych. Typologie i klasyfikacje kryzysów</p> <p>Organizacja i funkcjonowanie systemu zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy, powiatu i województwa. Zadania instytucji, służb, inspekcji, straży i innych jednostek organizacyjnych na szczeblu powiatu i województwa w sytuacjach kryzysowych</p> <p>Zadania z zakresu planowania cywilnego. Charakterystyka zagrożeń oraz ocena ryzyka ich wystąpienia, w tym mapy ryzyka i zagrożenia powodziowego</p> <p>Funkcjonowanie administracji publicznej w sytuacjach kryzysowych. Warianty działań w sytuacjach kryzysowych</p> <p>Powołanie i przygotowanie gminnych i powiatowych zespołów zarządzania kryzysowego Zasady i procedury pracy sztabowej w zespołach zarządzania kryzysowego na szczeblu gminy i powiatu. Podział zadań pomiędzy uczestników zarządzania kryzysowego. Tryb przekazywania zadań podmiotom wykonawczym</p> <p>Organizacja i zadania centrum zarządzania kryzysowego w powiecie (gminie) i województwie</p> <p>Charakterystyka stanów nadzwyczajnych. Cel oraz tryb wprowadzania stanów nadzwyczajnych. Zasady działania administracji państwowej w czasie stanów nadzwyczajnych. Zakres ograniczeń praw i wolności wynikający z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego</p> <p>System Reagowania Kryzysowego NATO. Siły Zbrojne RP w zarządzaniu kryzysowym. Narodowy System Zarządzania Kryzysowego</p>	26/13
5.	<p>System obronności RP</p> <p>Analiza podstawowych dokumentów normatywnych z zakresu obronności państwa.</p> <p>Uwarunkowania bezpieczeństwa RP</p> <p>Ocena najważniejszych zagrożeń dla bezpieczeństwa RP i ich wpływ na system obronności RP</p> <p>Strategia obronności RP. Strategia bezpieczeństwa narodowego RP</p> <p>Planowanie obronne. Rola i zadania planowania obronnego</p> <p>Strategiczny przegląd obronny</p> <p>Podsystem kierowania systemem obrony państwa</p> <p>Podsystem wykonawczy w systemie obronności RP</p> <p>Podsystem militarny w systemie obronności RP</p>	13/6

	Podsystem pozamilitarny i jego miejsce w systemie obronnym	
6.	Sily Zbrojne RP Sily zbrojne w systemie bezpieczenstwa panstwa. Typy armii i struktura sil zbrojnych. Rodzaje sil zbrojnych i rodzaje wojsk. Uzycie sil zbrojnych w operacjach militarnych, operacjach reagowania kryzysowego i operacjach pokojowych. Dowodzenie silami zbrojnymi. Struktura organizacyjna pododdzialu, oddzialu, zwiazku taktycznego i zwiazku operacyjnego. PowinnoSci obywateli w ramach powszechnego obowiazku obrony RP. Pozamilitarne przygotowania obronne realizowane w czasie pokoju. Stany gotowosci obronnej panstwa i zadania poszczegolnych podsystemow wykonawczych. Zadania gospodarczo – obronne. Obowiazki przedsiebiorcow wykonujacych zadania na potrzeby obronne. Przygotowania do objecia militaryzacja. Wspolpraca cywilno – wojskowa w czasie pokoju, kryzysu i wojny, w tym HNS. Zasady przygotowania infrastruktury na potrzeby obronne panstwa. Zadania administracji publicznej w dziedzinie obronnosci panstwa. System kierowania bezpieczenstwem narodowym. Przygotowanie i rozwinięcie stanowisk kierowania organow administracji publicznej.	13/7
7.	Pierwsza pomoc przedmedyczna Obowiazek w zakresie udzielania pierwszej pomocy wynikajacy z przepisow prawa i etyki zawodowej. Podstawowe informacje dotyczace CUN, ukkladu oddechowego i krążenia. Przyczyny, objawy, postepowanie w krótkotrwałej utracie przytomnosci. Zatrzymanie krążenia - przyczyny, objawy. Podstawowe czynnosci ratownicze z użyciem AED. Niedrożnosć dróg oddechowych - przyczyny, objawy. Rodzaje ran, zasady i sposoby ich opatrywania. Zawał serca - przyczyny, objawy, postepowanie. Postepowanie w przypadku oparzenia, odmrozenia, tonięcia, porażenia prądem. Postepowanie na miejscu zdarzenia w sytuacji zagrozenia zycia i zdrowia poszkodowanego. Pozycje ulozenia osoby poszkodowanej, badanie fizykalne osoby poszkodowanej. Metody prowadzenia resuscytacji krążeniowo – oddechowej. Opatrywanie ran i unieruchamianie na miejscu zdarzenia.	26/13
8.	Praktyka	65/32

Forma i warunki zaliczenia grupy zajęc, w tym zasady dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęc wchodzacych w zakres danej grupy zajęc

Warunkiem zaliczenia grupy zajęc jest zaliczenie i zdanie egzaminow z wszystkich przedmiotow wchodzacych w zakres grupy zajęc. Warunkiem zaliczenia poszczegolnych zajęc jest osiagnięcie wszystkich zalozonych efektow uczenia sie (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokoSci >50%).

Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie przedmiotu, z ktorego przewidziany jest egzamin. Egzaminy odbywaja sie w trakcie sesji egzaminacyjnej (zgodnie z organizacja roku akademickiego) i maja forme pisemna.

Naklad pracy studenta - Bilans punktow ECTS	Stacjonarne	Niestacjonarne
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim:		
wykłady	52	26
ćwiczenia	195	98
konwersatoria	0	0
konsultacje	26	52
Samodzielna praca studenta:		
Studiowanie literatury	125	193
Przygotowanie do ćwiczien	50	70
Przygotowanie do zaliczenia, udział w zaliczeniu	46	55
Kolokwium	0	0
Łączny nakład pracy studenta wynosi 494 godzin, co odpowiada 19 punktom ECTS		

Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej, obowiązującej do zaliczenia danej grupy zajęc

Bieniek M., Mazur S., Bezpieczeństwo i obronność RP, AWF, Katowice, 2006

Kalinowski R., Obrona cywilna w Polsce, AP, Siedlce, 2011

Sienkiewicz-Małyjurek K., Krynojewski F., Zarządzanie kryzysowe w administracji publicznej, Difin, Warszawa, 2010

Corvera J. A., Zagrożenia cywilizacji XX wieku, Warszawa 2002.

Grodzki R., Vademecum zagrożeń, Warszawa 2003.

Konieczny J., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach, Poznań - Warszawa, 2001

Konstytucja RP, Praca zbiorowa (red.) , Warszawa, 1997

Strategia bezpieczeństwa narodowego RP, Rada ministrów (red.), Warszawa, 2014

Koźmiński, T., Zarządzanie w warunkach niepewności, Warszawa, 2005, PWN

Kitler W., Bezpieczeństwo narodowe RP, Podstawowe kategorie, Uwarunkowania system, Warszawa 2011

Marczak J., Bezpieczeństwo narodowe RP, Podstawowe kategorie, Uwarunkowania system, Warszawa 2006

Kuźniar R., Polityka i siła. Studia strategiczne - zarys problematyki, Warszawa 2005

Kranz J., Świat współczesny wobec użycia siły zbrojnej. Dylematy prawa i polityki, IWEuroPrawo, Warszawa 2009

Ziarko J., Walas-Trębacz J., Podstawy zarządzania kryzysowego, Kraków, 2010, Krakowskie Towarzystwo Edukacyjne - Oficyna Wydawnicza AFM

Buchfelder M., Buchfelder A., Podręcznik pierwszej pomocy, Warszawa, 2005

Krzywda J., Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach, Krosno, 2007

Literatura uzupełniająca:

Grocki R., Zarządzanie kryzysowe: dobre praktyki, Difin, Warszawa, 2012

Kitler W., Skrabacz A., Bezpieczeństwo ludności cywilnej, Towarzystwo Wiedzy Obronnej Warszawa, 2010

Konieczny J., Zarządzanie w sytuacjach kryzysowych, wypadkach i katastrofach, Garamond, Poznań, 2001

Newson J. E., Katastrofy, Warszawa 2003

Dębski S., Kryteria bezpieczeństwa międzynarodowego państwa, Warszawa, 2003, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych

Frejtag - Mika E., Bezpieczeństwo ekonomiczne we współczesnym świecie, Radom, 1996, Politechnika Radomska

Białokórski R., Kompendium ochrony informacji niejawnych w pytaniach i odpowiedziach, Warszawa, 2008, KiW

Fischer B., Przestępstwa komputerowe i ochrona informacji, Kraków, 2000, Zakamycze

Liedel K., Bezpieczeństwo informacyjne w dobie terrorystycznych i innych zagrożeń« bezpieczeństwa narodowego, Back U., Społeczeństwo światowego ryzyka. W poszukiwaniu utraconego bezpieczeństwa, Warszawa 2012

Paździor M., Szumlik B. (red.) Instytucje bezpieczeństwa narodowego, Warszawa 2012.

Śmiałek W., Tymanowski J., Bezpieczeństwo narodowe i zarządzanie kryzysowe w Polsce XXI wieku wyzwania i dylematy, Toruń, 2007, A. Marszałek

Zarządzanie ryzykiem w sytuacjach kryzysowych, Sienkiewicz P., (red.), Warszawa, 2006 Zawadzki A., Medycyna ratunkowa i katastrof., Warszawa, 2008

Arens R., Uczmy się uczyć, Warszawa 1998

Kruszewski K., Sztuka nauczania, Warszawa 1998

Okoń W., Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej, Warszawa 1996

Żegnałek K., Dydaktyka obronna, Warszawa 2001

Żegnałek K., Dydaktyka edukacji obronnej, Toruń 2003

Wymiar, zasady i forma odbywania praktyk, w przypadku, gdy program kształcenia przewiduje praktyki

Praktyka z zakresu edukacji dla bezpieczeństwa 65 godzin

Forma oceny efektów uczenia się

Efekty uczenia się	Forma oceny					inscenizacje	aktywność	sprawdzian praktyczny
	test	praca pisemna	prezentacja	obserwacja	dokumentowanie czynności			
W01		X						
W02	X							
W03		X						
W04		X						
W05	X							
W06		X						
W07		X						
W08		X						
W09		X						
W10	X							
W11	X							
W12	X							
W13	X							
W14	X							
W15	X							
W16		X						
W17	X							
U01			X					
U02	X							
U03			X					
U04			X					
U05		X						
U06								X
U07		X						
U08								X
U09								X
U10			X					
U11			X					
U12			X					

U13			X					
U14			X					
U15			X					
K01				X				
K02				X			X	
K03				X				
K04							X	
K05							X	
K06							X	
K07							X	

Macierz efektów uczenia się dla grupy zajęć

Efekty uczenia się	Przedmioty						
	Dydaktyka przedmiotu EdB	Postępowanie w sytuacjach kryzysowych	Zagrożenia czasu wojny i pokoju	Ochrona ludności i obrona cywilna	System obronności RP	Siły Zbrojne RP	Pierwsza pomoc przedmedyczna
W01	X						
W02	X						
W03		X					
W04		X					
W05			X				
W06			X				
W07				X			
W08				X			
W09					X		
W10					X		
W11					X		
W12						X	
W13						X	
W14							X
W15							X
W16							X

W17							
W18							
U01	X						
U02		X					
U03			X				
U04			X				
U05							X
U06							X
U07							X
U08							
U09							
K01	X	X					
K02	X		X				
K03						X	
K04							X
K05							